

Ս Փ Յ Ո Ւ Ռ Ք Ո Ւ Մ

ԿԱՅՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ՏԵՂԱՊԱՀ ԲԱՐՁՐԱՊԱՏԻՎ Տ. ԽԱԴ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԱԶԱՊԱՀՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԵՑ ԷՇՐԵՖԻԵՒ Ս. ՀԱԿՈՒԲ ԵԿԵՂԵՑՎՈ ՕՍՏՈՒՄԻՆ

Մաղկաղարդի առափոտ, Կաթողիկոսական տեղապահ բարձրապատիվ Տ. Խադ արքեպիսկոպոս, առաջնորդութիամբ Բեյրութի էշրեֆիեթ թաղամասի թաղականության անդամներուն, ուղղվեցավ դեպի Ս. Հակոբ նորաշեն եկեղեցին, նախագահելու համար անոր օծման արարողություններուն:

Հայկական ոճով կառուցված գեղեցիկ այս եկեղեցին, որ իբրև փառքի արձան մը կկանգնի ողբացյալ Հակոբ Ապաճյանի հիշատակին, անհրաժեշտութիւն մըն էր Բեյրութի զարգացած այդ թաղամասին մեջ, ուր մեր համայնքը կգրավե ուշագրավ դիրք մը քրիստոնյա ա՛յլ համայնքներու կարգին:

Ուրախ բազմություն մը փութացած էր՝ ներկա գտնվելու համար եպիսկոպոսական հանդիսավոր պատարագին, մատուցված ի-

բանանի թեմի առաջնորդ գեղաշնորհ Տ. Խորեն եպիսկոպոս Բարոյանի կողմէ և տեսնելու եկեղեցվո մեծահանդես օծումը:

Ուրախութիւնը մասնավոր կերպով կճանազայթեր թաղեցիներու դեմքին վրա, որոնք պիտի կարենային իրենց պաշտամունքը կատարել պատշաճ ու ներշնչիչ աղոթատեղիի մը կամարներուն ներքև:

Հավարտ սուրբ պատարագին ու օծման կարգին, բոլոր հավատացյալներու սրտին ու շրթներուն վրա կար երախտագիտութեան մրմունջ մը՝ ողբացյալ բարերարին հանդեպ. «Աստված լուսավորե հոգին»:

(«ՀԱՍԿ», պաշտօնական ամսագիր Կաթողիկոսութեան Հայոց Կիլիկիո, Անթիլիաս, 1955 թ., ապրիլ)

ԼԱՆՁԱԽԱՁԻ ՏՎԶՈՒԹՅՈՒՆ ՀՈԳԵՇՆՈՐՀ Տ. ՇԱՀԵ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ԱՃԵՄՅԱՆԻ

Կաթողիկոսական տեղապահ բարձրապատիվ Տ. Խադ արքեպիսկոպոս Աջապահյան դնահատելով Կաթողիկոսարանիս դիվանապետ՝ հոգեշնորհ Տ. Շահե վարդապետ Աճեմյանի անխոնջ գործունեությունը, լանջախաչ կրելու իրավունք շնորհեց անոր:

Ապրիլի 2-ի առավան ժամերգութենեն ետք Տեղապահ սրբազանը իր մոտ կանչեց հայր սուրբը և հայտնեց, թե «մշակը արժանի է

իր վարձքին», և թե Ս. Աթոռո դիվանապետը իր բարվոք ու աթոռանվեր ծառայություններուն համար եղած է մին այն մշակներեն, որոնց նկատմամբ արժանի է, որ գործադրվի Ավետարանի վարձատրությունը:

(«ՀԱՍԿ», պաշտօնական ամսագիր Կաթողիկոսութեան Հայոց Կիլիկիո, Անթիլիաս, 1955 թ., ապրիլ)

ՅՅՈՒՄԻՍԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍԱՄԻՐԵ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԳԱԼՏԱՅԱՆ ԷՎԸՆՍՏՈՆԻ ՄԵՋ

Հովիվին և հոգաբարձության հրավերով, առաջնորդ Տ. Մամբրե սրբազանը քաղաքս ժամանեց փետրվար 26-ին, որուն դիմավորելու դպցած էին օղակայան տեր հայրը և

հոգաբարձության ատենապետը և փոխատենապետը՝ պարոն Վոլտերը Վարդան և Գառնիկ Մինասյան: Հաջորդ օրը կիրակի, սրբազան հայրը սուրբ պատարագ մատուց

և քարոզեց Ս. Հակոբ Հայաստանյայց Եկեղեցւո մեջ, ուր փութացած էին Չիկագոնն և էվլընստոնն կոկիկ բազմութուն մը:

Հավարտ սուրբ պատարագին, սրբազանը առաջնորդվեցավ էվլընստոնի Տըրստ Գանկրիկեյընը և կեղեցւո սրահը՝ նախագահելու համար կեղեցւո օժման տանամյա տարեգարծի ճաշկերույթ-հանդեսին: Ներկա էին ավելի քան 200 հոգիներ և Տ. Արթուն քահանա Մմբատյան և երեցկիներ իբրև պատվո հյուրեր Ռեյսինն:

Խոսեցան սեղանապետ Վ. Վարդանի հրավերով, տիկին Սուրեն Սարգիսյան, Եկեղեցասերի ատենապետուհին, Այրին Վարդան, Օնիկ Նորհատ, տեր հայրը և սրբազան հայրը: Հանդեսին փայլ տվավ օրիորդ Լիլիըն Զուգասրդյան, անվանի երգիչը:

Հանդեսի ընթացքին, ցույց տրվեցավ պատկերը եկեղեցւո կառուցվելիք նոր սրահին:

Երբ առաջնորդ հոր աղոթքով հանդեսը փակվեցավ, ամենքն ալ ուրախ էին հաջողած ըլլալու գոհունակութեամբ:

Սրբազան հայրը երեքշաբթի, մարտ 1-ին գնաց Սաութ Միլվորթի, ուր իր երկու օրերը անցուց Սաութ Միլվորթի ու Ռեստ Ալիսի համայնքներուն հետ ունենալով հոգաբարձական ժողովներ և հրապարակային հավաքույթներ և կարգադրելով տեղական և հովվական այլ հարցեր: Իսկ հինգշաբթի օր Ռեյսին անցնելով հոն ալ հոգաբարձութեան հետ ժողով ունենալով կարգադրութուններ ըրավ:

Ուրբաթ, մարտ 4-ին վերադարձավ Չիկագո: Շարաթ երեկո առաջնորդ հայրը հանդիպում մը ունեցավ առաջնորդարանի օժանդակ միութեան Չիկագոյի և շրջակայքի մասնաճյուղին հետ ընթրիքի մը, որ տրված էր ի պատիվ իրեն: Էվլընստոնի հովիվը ի պաշտոնն ներկա էր: Առաջնորդ հոր հրահանգով վերահաստատվեցավ հին վարչու-

թյունը մեկ տարվան համար: Իսկ կիրակի օր, մարտ 6-ին, սուրբ պատարագ մատուցց և քարոզեց Չիկագոյի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցւո մեջ: Կեսօրն ետք, ան նախագահեց Վարդանանց տոնի հանդիսադրութեան, տրված Չիկագոյի Ս. Գրիգոր, էվլընստոնի Ս. Հակոբ և Հայ Ավետարանական եկեղեցիներու կողմէ: Առաջնորդ հայրը իր փակման խոսքին մեջ անդրադառնալով Հայաստանի մշակութային վերելքին, ականատեսի վկայութուններ տվավ և ցույց տվավ, թե ինչպես Վարդանանց ոգին ծաղկումը կար մեր երկրին մեջ: Ժողովուրդը խանդավառութեամբ ողևորվեցավ սրբազան հոր խոսքերին:

Երկուշաբթի օր, մարտ 7-ին, սրբազան հայրը ընկերակցութեամբ Տ. Վարդանի, այցելեց Վոքիկոնի համայնքը: Ներկա եղավ հավաքույթին Վոքիկոնի հայոց սեփականութունը եղող սրահին մեջ, ուր ևս խոսեցավ և քաջալերեց այդ փոքրիկ համայնքը, որ այդ օր կայրիս պարտամուրհակը գնված շենքին և ոգևորեց զիրենք նոր եկեղեցի մը կառուցանելու:

Մարտ 8-ի կեսօրն ետք, սրբազան հայրը մեկնեցավ Ֆլորիդա: Օդակայան դացած էին իր հետ ողջերթի համար էվլընստոնի Տ. Վարդան հայրը, Ռեյսինի Տ. Արթուն քահանան և Չիկագոյի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցւո հոգաբարձութեան ատենապետ՝ պարոն Խաչիկ Ճերանյան:

Թեև սրբազան հայրը եկած էր էվլընստոնի Հայաստանյայց Եկեղեցւո հրավերով, բայց ան իր մեկ օրը հատկացուց շրջակա հայ համայնքներուն, որոնք իրենց պետին ներկայութեամբ նորոգվեցան մեծապես և քաջալերվեցան հայտնապես:

(ԵՅՈՒ-ՅՈՐԳ. «ՀԱՅՍՍԱՆՅԱՅՅ ԵԿԵՂԵՑԻ», պաշտօնաբերք առաջնորդարանի հայոց Ամերիկայի, 1955 թ., մայիս)

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՎԱՎԵՐԱՑՈՒՄ ՀԱՐԱՎԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԹԵՄԵՐՈՒՄ

ԲՐԱԶԻԼԱՀԱՅ ԹԵՄ.— Փետրվար 7 թվակիր նամակով, Հայրապետական պատվիրակի Բրազիլահայ թեմի փոխանորդ՝ արժանապատիվ Տ. Եղնիկ ավագ քահանա Վարդանյան կհաղորդե թե, հունվար 28-ին, թեմը ընտրած է իր Կեղրոնական վարչական խորհուրդը, որ, փետրվար 4-ին, իր անդրադիմի նիստը գումարած և դիվանը կազմելով, հղած էր Պատվիրակ սրբազան հոր առ ի վավերացում:

Պատվիրակ սրբազան հայրը, նկատի ունենալով Բրազիլահայ թեմի կանոնադրին

22-րդ հոդվածը, — որուն համաձայն, Կեղրոնական վարչական խորհուրդի 7 անդամներն են երկուքը եկեղեցական պետք է ըլլան, մինչդեռ զրկված ցանկին մեջ ոչ մեկ եկեղեցական կար, — հանձնարարեց Բրազիլահայ թեմի իր փոխանորդին՝ մատնանշված կետը սրբագրել և ապա նորընտիր Կեղրոնական վարչութեան ցանկը ներկայացնել առ ի վավերացում:

Արժանապատիվ Տ. Եղնիկ ավագ քահանա Վարդանյան փետրվար 21 թվակիր քացատրականով մը եկավ լուսաբանել Պատվի-

րակ սրբազան հայրը, թե եկեղեցականները ի պաշտոնն արդեն կանդամակցին վարչության կազմին, թեմի կանոնագրի 7-րդ հոդվածի տրամադրության համաձայն, և թե, վարչական անդամներու թիվը 7-են 5-ի իջեցնելու համար զանց առնված է քահանա հայրերու անվան հիշատակումը: Սրբազան հայրը բավարար նկատելով բացատրագիրը, վավերացուց Բրազիլահայ թեմի նորընտիր Կեղրոնական վարչության խորհուրդը, — ըստ կանոնագրի, — հետևյալ կարգով արժանապատիվ Տ. Ծզնիկ ապագ քահանա վարդապետին՝ նախագահ, Տ. Աստվածատուր քահանա Գասապյան՝ եկեղեցական անդամ, տիար Անդրեաս Ճաֆերյան՝ առաջին ատենապետ, տիար Բետրո Նազարյան՝ երկրորդ ատենապետ, տիար Գարեգին Թյուֆենքճյան՝ առաջին ատենադպիր, տիար Աբրահամ Գավթյան՝ երկրորդ ատենադպիր, տիար Ռուբեն Քյուրքճյան՝ առաջին գանձապահ, տիար Միհրան Պոյաճյան՝ երկրորդ գանձապահ, տիար Երվանդ Գալեմբյարյան՝ խորհրդական:

Հաստատելով նորընտիր Կեղրոնական վարչական խորհուրդը, Պատվիրակ սրբազան հայրը կորհնե բոլոր անդամները, մաղթելով անոնց իմաստություն, որպեսզի հեռատեսությամբ վարեն Բրազիլահայ մեր թեմի կրոնական, կրթական և ազգային գործերը, հօգուտ մեր սիրելի ժողովուրդին և նոր սերունդի հայեցի դաստիարակության, ի պայծառություն Հայաստանյայց Եկեղեցվո և ի փառս Աստուծո:

ԳՈՐԴՈՐԱՅԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ.— Գորդորալի հոգևոր հովիվ արժանապատիվ Տ. Երվանդ

քահանա Դարբինյան, հանուն Գորդորալի հայ գաղութին, նորին Սրբազանության կհղեր ներկա շրջանի համար ընտրված վարչական կազմի անվանացանկը՝ առ ի վավերացում:

Մարտ 17 թվակիր հաստատագրով, Պատվիրակ սրբազան հայրը վավերացուց Գորդորալի Հայ գաղութային միության նորընտիր վարչության կազմը, հետևյալ կարգով արժանապատիվ Տ. Երվանդ քահանա Դարբինյան՝ նախագահ, տիար Թորոս Օրնեքյան՝ ատենապետ, տիար Նազարեթ Էվսանյան՝ փոխ ատենապետ, տիար Ասատուր Ապրազյան՝ ատենադպիր, տիար Սուրեն Թորգոմյան՝ փոխ ատենադպիր, տիար Ավետիս Մյուրեքյան՝ գանձապահ, տիար Կարապետ Ազատյան՝ խորհրդական, տիար Միհրան Քյորոզյան՝ խորհրդական:

Պատվիրակ սրբազան հայրը կորհնե նորընտիր վարչության բոլոր անդամները, մաղթելով, որ համերաշխ սիրով ու եռանդով աշխատին Գորդորալի մեր սիրելի ժողովուրդին կրոնական, հոգևոր ու կրթական գործին հառաջդիմության համար: Եվ կակնկալե, որ նորընտիր վարչությունը աշխատի իրագործել տեղվույն հայ դպրոցի շինության ծրագիրը, որուն համար անցյալ նոյեմբերին սրբազան հոր ներկայության եղան ավելի քան 42.000 պեսոյի խոստումներ, կմաղթե պատվարժան վարչության աստվածային օրհնություններ և հաջողություն իրենց եկեղեցանլիք և ազգանլիք ծառայության մեջ:

(Բուենոս-Այրես, «ՆՈՏ ԿԵԴՐՈՆ», 1955 թ., մայիս)

Ա Ր Ա Մ Ե Ր Ե Մ Յ Ա Ն

(Գրական-հասարակական 35-ամյա գործունեության առթիվ)

Վերջերս Սփյուռքում նշվեց հայտնի բանասեր-հայագետ Արամ Երեմյանի բանասիրական-գրական, հասարակական-ուսուցչական բեղմնավոր գործունեության 35 տարին:

Արամ Երեմյանը մեր հին սերնդի այն ներկայացուցիչներից է, որոնք ստացել են հիմնավոր լուրջ կրթություն և պատրաստություն: Բավական է ասել, որ նա իր ժամանակին սովորել է Կալկաթայի հայոց Մարդասիրական ճեմարանում, որտեղ նա օգտըվել է Ճեմարանի մատենադարանի հարուստ ձեռագրերից, ապա հետևել է Վիեննայի համալսարանի պատմա-բանասիրական դասընթացին, հանգամանորեն ուսումնասիրելով Մխիթարյան հայրերի մատենադարանի հայկական հարուստ ձեռագրերը:

1915 թվականից Երեմյանը հաստատվել է Իրանի Սպահան նահանգի Նոր-Ջուղա հայաքանակ քաղաքում:

Հաստատվելով հայ ազգագրագետին և բանասերին հարուստ նյութ մատակարարող Պարսկաստանի այս նշանավոր հայկական անցյալ ունեցող քաղաքում, երիտասարդ և ավյուճով լեցուն Երեմյանը միժ խանդավառությամբ լծվում է գիտական-բանասիրական լուրջ որոնումների և աշխատանքների: Նա մտնում է ժողովուրդի մեջ, ուսումնասիրում նրա բարբերը, սովորությունները, մասնակից լինելով նրա ուրախություններին, ցավերին, նրա առօրյա կյանքին և աշխատանքին: Անխոնջ բանասերը իր մեղվաջան աշխատանքի շնորհիվ կարողանում է այդ